

Nimimerkki: Näätä

## Käsieni ihoon

Miten typerää ottaa tatuointi keskellä kesää. Lämpötila on huidellut kahdenkymmenen yläpuolella, epätavallisen kuumaa kesäkuuksi. Tuliterä asfaltti hikoilee bituminkatkua ja celsiuksia sandaalien korkkipohjan läpi.

Mustaksi teipatun oven takaa pelmahtaa kellarikerroksen ja ilmastointilaitteen viileys.

Ensikertalaisia? Täytä lomake, sinua tullaan hakemaan hetken päästä.

Nimi ja syntymäaika. 1990, välivuosi Berliinin muurin ja Neuvostoliiton romahtamisen keskellä, lama-ajan alku.

Pitkä, hoikka mies ilmestyy sermein jaotellun sokkelon keskeltä. Nousen ylös, reidet risahtelevat irti nahkapenkistä. Seuraan opastani hänen loosiinsa ja saan eteeni luonnoksia. Otetaan tämä keskikokoinen, kiitos, ja vähän enemmän vinoon. Ehkä peilikuvana.

Kuvio jäljennetään kyynärtaipeen viereen, *käsieni ihoon minä olen sinut piirtänyt*. Ajatus viivähtää takaraivossani ja houkuttelee mukanaan seuralaisia, ärhäkän parven syyllisyyttä, epäilystä ja pelkoa.

Ensikertalaisia? mies kysyy ja kerii pitkän vartensa käteni ylle.

\* \* \*

Ruohikossa surisee. Ääni on yhtä aikaa kiukkuinen, hätääntynyt ja lamaantunut. Keltamusta kääryle yrittää taistella itseään kasaan, mutta on menettänyt puolustuskeinonsa. Kipu aaltoilee päkiässä ja vaimentaa hälinän. Olemme vain minä, mehiläinen ja heinäkuun puuduttava helle.

Sitten tuntuu kuin joku vääntäisi volyymin takaisin päälle. Ruohokentällinen 15-vuotiaita yrittää saada äänensä kuuluviin, ilmassa väreilevät hiki, kuolemattomuus ja uhoon piiloutunut epävarmuus. Jalkapalloa tavoittelevat juoksuaskeleet ja nauru kantavat yli järven kylläisen sinisen selän.

Onnun leirikeskukseen viileään varjoon, onnistun välttämään nuorisotyöntekijän ja isosten huomion. Se käy helposti viiden päivän harjoittelun jälkeen.

Lauma irvistelee tai teeskentelee nukkuvaa oppituntien aikana, hihittelee ulkoläksyille. *Hei pappi, mitä tarkoittaa "huorin"?*

Tiedän kaikki vastaukset enkä koskaan viittaa. Tietysti tiedän, miten alussa henki liikkui vetten yllä ja virtasi tomusta punottuihin suoniin, virvoitti voimattomat luut. Tiedän, että jokaisen sisimmässä on Luojan kokoinen aukko ja viimeisenä päivänä kuolleet sielut kootaan maan kaikista ääristä jaettaviksi hyviin ja pahoihin. *Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti.*

Tarjolla oleva iankaikkinen elämä ei tunnu kiinnostavan. Yksi viilaa kynsiään, toinen raapustaa kirjelappua ja kolmas tuijottaa ikkunasta ulos.

*Hei pappi, saako homot mennä naimisiin?*

Aknearpinen nuorisotyöntekijä menee vaikeaksi ja sopertaa ympäripyöreän vastauksen.

Leukaperiini virittyy kireys. *Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi*. Niin on aina ollut, niin on aina oleva. Mutta maailmassa olemme ahtaalla. Jokaisen on kannettava ristinsä, oikeassa olemisen yksinäisyys ja paino.

Vielä kahdeksan päivää konfirmaatioon, lasken samalla, kun odotan tykyttävän kivun laantumista. Elokuussa pääsen oikeasti uskovaisten nuortenleirille, jossa virtaavat lempeinä laineina vieraat kielet ja kyyneleet, parhaan ystävän kanssa jaetut salaisuudet, yöuinneilla nauru ja orastava toive siitä, että hauskimman pojan silmät seuraisivat vähän liian pitkään. Mehiläinen jää tekemään kuolinkamppailuaan.

\* \* \*

Ilma alkaa olla tunkkaista. Yläkerran oleskeluhuoneeseen on ahtautunut tusina ihmisiä, nuhrainen sohva natisee liitoksissaan ja loput lojuvat lattialla. Alakerrasta kuuluu astioiden kilahtelua ja nuorisopastorin vaimon hyräilyä, jota unohdun kuuntelemaan, kunnes elokuvan loppuratkaisu kirvoittaa niiskauksia sohvapohjalta. Tarkennan katseen televisioruudulle. Siluetit suutelevat, pariskunta palaa eron partaalta yhteen. Joku tietää kertoa, että loppukohtauksessa naispääosan esittäjä vaihdettiin miesnäyttelijän vaimoon, jottei tarvitse suudella vierasta. Lopputekstit vierivät, maissinjyvät helähtelevät lasikupissa. Pastori alkaa kysellä mielipiteitä. Ihana pari, sanoo yksi, ja moni mumisee hyväksyvästi. Ensi kerralla katsotaan Bondia, mankuu toinen. *Avoliitto on Jumalan asettama elinikäinen sopimus, kaunis mutta hauras.* Pastori nojautuu taaksepäin ja katselee parveaan, pian pesästä lentäviä. Käsillä ovat viimeiset hetket antaa eväitä matkalle. *Mutta kolmisäikeinen lanka ei katkea helposti. Jos Jeesus tyynnyttää myrskyt järvellä, miksei kotonakin.* Alakerrassa tiskikone on jo tyhjenetty ja sävelmä vaihtunut, luulen, ettei tässä talossa juuri jyrähtele.

Ulkona vastassa on loskainen marraskuu ja pikkukaupungin pimeys. Väistelemme lammikoita, loppumatkan kuljen kaksin parhaan ystäväni kanssa. On viimeinen talvi ennen ylioppilaslakkia ja uutta elämää, en ajattele sitä nyt.

Vähän naiivi, kiteyttää ystäväni, mutta ei viitsi pahoittaa toisten mieltä. Huokaisen helpotuksesta. Olemme lukeneet päivisin kirjoituksiin ja katsoneet iltaisin kaikki kirjastosta löytyneet Terrence Malickit ja Jean-Pierre Jeunet't, istuneet lähekkäin sohvalla ja yrittäneet hidastaa ajan kulua. *Mutta olisihan se kiva löytää sellainen mies, eikö sinusta?* Ynähden ja loikkaan lätäkön yli.

\* \* \*

Lemminkäisen äidin kasvoille on uurtunut syvä suru, hän on parsinut tuhlaajapoikansa kasaan. *Symposion-vaiheessa Gallén-Kallelan kankaalla vuorottelevat realismin kanssa symbolismi ja syntetismi.* Professorin ääni kelluu luentosalin uneliaassa hämärässä. Perjantai-iltapäivänä harva on riittävän hereillä kuullakseen, kuinka kansallistaiteilija kuvasi näkyväistä ja näkymätöntä, väripinnoilla pinnanalaista.

Yhtä penkkiriviä edempänä tyydytään pintatasoon ja puidaan edellisillan käänteitä, kuka lähti kenenkin kanssa jatkoille.

Olen ollut kerran mukana, sinnitellyt läpi fuksivuoden ensimmäiset illanistujaiset. Vuosikurssin ainoa pariutunut opiskelija on kutsunut vuokratoksiinsa, poikaystävä on joillakin filologiensa sitseillä. Ruokapöydällä ajalehtiä tahmaisten tölkkien seassa avattu pussi juustonaksuja ja halvimpia suolapähkinöitä, lautaselle kuivumaan unohtunut yrttivoipatonki. Kaiuttimista soi J. Karjalainen, joku laulaa mukana. Keittiössä keskustellaan kirkosta eroamisesta, ainakin kaksi on jättänyt jäsenyyden osana historiaan jäävää piikkiä, *miten kukaan voi 2000-luvulla ajatella noin.* Minäkin olen katsonut *Homoillan*, tietysti.

Pitäisi sanoa jotain, näyttää rohkeasti värinsä, tuoda toista näkökulmaa keittiön yksiaäniseen kuoroon. *Eihän kukaan tuomitse ihmisiä vaan tekoja, onhan moni päättänyt elää yksin, kysymyshän on vakaumuksesta. Enhän minäkään, vaikka.*

Ei todellakaan pitäisi sanoa mitään. Pujottelen olohuoneeseen, jossa pelataan juomapeliä. Ringissä on riittävän monta promillea, jotta voin jäädä huomaamatta seinän viereen seuraamaan ja särpimään jo aikoja sitten ehtynyttä siideriäni. Kuiva omena. Keittiön ja olohuoneen nauru, kiivas keskustelu ja *Tähtilampun alla* kiertyvät vellovaksi äänimassaksi, jonka reunamilla ajattelen omiani. Kymmeneltä kehtaan ryhtyä solmimaan tennareita, vetoan aamuluentoon enkä ole varma, kuuleeko kukaan.

Takarivistä heitetään kysymys, joukon virkaintoisinta kiinnostaa Lemminkäisen äidin katse. Luennoitsija innostuu, nuotti kipua pari sävelaskelta. Monelta jää huomaamatta keskeinen yksityiskohta. Mehiläinen on mytologioiden salaperäinen sanansaattaja, joka kulkee näkyväisen ja näkymättömän välillä. Se kantaa hunajaa, joka virvoittaa Lemminkäisen eloon, tuo tuonpuoleisesta toivoa kaikkensa menettäneelle.

\* \* \*

Värivalot leikkaavat hämärää salia, eturivissä istuvien kasvot pystyn erottamaan lavalta. Väkeä on ehkä kuutisenkymmentä, osa pujahtaa sisään myöhässä.

Nuortenillan juontaja toivottaa tervetulleeksi uskossaan onnistuneet ja epäonnistuneet, juoksuaan parantaneet ja kompastelleet. Armoa annostellaan jokaiselle, malja on ylitsevuotavainen. Soitan taustalle tunnelmaan sopivaa melodiaa syntikalla, pudottelen verkkaisia duurisointuja. Juontaja johdattaa joukon rukoukseen, päät painuvat, lisään sekaan mollin.

*Herra siunaa meitä tänään, siunaa meidän ilta. Kiitos jokaisesta, jonka toit tänne. Anna meidän kohdata sua tässä hetkessä.*

Kitaristi sulkee silmänsä ja levittää kätensä, rumpali heiluttaa palikoitaan valmiina laskemaan biisin käyntiin. Ilmarummutus keskeytyy mikrofoniin särähtävään ääneen, *meillä onkin yksi todistuspuheenvuoro*, juontajan viereen on ilmestynyt jännittyneen oloinen hahmo. Kitaristi viittilöi minua jatkamaan ja alkaa tapailla samaa sointukiertoa. A-duuri, fis-molli ja E-duuri tukevat polveilevaa tarinaa.

Koti oli uskova mutta maailma vei mukanaan, bileissä polteltiin kannabista. Kesken sekavan aamuyön pilven läpi piirtyivät selkeät kasvot, rakastavat silmät, *minä olen sinutkin nimeltä kutsunut*. Nyt hän on uudessa kaupungissa, uudella sivulla, ja viimeiset sanat hukkuvat taputuksiin. Seurakunta sulkee tulokkaan suosionsa, yhden heistä. Yhden meistä.

Jätän E-duurin pohjaan, lähdetään kertosaikkeesta, kitaristi vaipuu polvilleen, penkkirivistöt seisaalleen, käsiä kohoaa. Ylistys nousee suloisena tuoksuna Kaikkivaltiaan eteen, seurakunnan savukone muistuttaa historian alkuhämärissä kiemurtelevista uhrisavuista. Laulan äänettömästi mukana, *niin suuri Hän on*.

Minullakin olisi tarina, vuosia sitten käännetty uusi sivu. Voisin kävellä lavan eteen, kertoa nukkuneeni kielletyllä iholla, kertoa kamppailleeni ja päättäneeni, ei enää ikinä. Nyt kantaisin ristini, kieltäytymisen yksinäisyyden ja painon. Ehkä toiset samaa kipua piilottelevat saisivat rohkeutta. Ehkä pilaisin mahdollisuuteni löytää puoliso seurakunnan kilteistä ja kunnollisista miehistä. Ehkä muuttuisin jännittäväksi ihmiseksi, jolla on *menneisyys*.

Laulan ääneti mukana.

\* \* \*

Huone on pakkautunut täyteen väkeä ja sähköä. Käytävältä kannetaan lisää tuoleja, neljä on edessä rivissä. Vilkaisen ympärilleni. Teini-ikäisiä, joiden kasvoilla viipyvät pyöreys, näppylät ja verhoamaton uteliaisuus. Huppareihin pukeutuneita nuorisotyöntekijöitä, jotka nojautuvat eteenpäin keskittynyt ryppy kulmien välissä tai rupattelevat hermostuneesti keskenään. Laumaansa tarkkailevia pastoreita, joiden silmien ympärille on pesiytynyt lempeä huoli paimennettavistaan. Nuoria aikuisia, jotka odottavat vastauksia ja joiden ilmeistä on mahdotonta lukea, ovatko he puolesta vai vastaan. Olen yksi heistä. Yksi meistä.

Nuorisotapahtuman paneelia on markkinoitu pitkällä kirjainyhdistelmällä. Tuoleille istuu neljä miestä, aplodit ovat lyhyet ja keskittyneet.

*Mehän tiedetään, mitä Raamattu sanoo.*

*Kun nyt kuitenkin seurakunnissa on vähemmistöön kuuluvia.*

*Moni nuori on kysellyt tästä aiheesta.*

*Olisi varmaan tarpeellista luopua me ja he -asetelmasta.*

*Seurakunnista lähtee ihmisiä tästä syystä.*

*Identiteetti ja teot ovat kaksi eri asiaa.*

*Toisille tämä on teologiaa, toisille henkilökohtainen kysymys.*

*Paavalikin eli yksin ja ihan täyttää elämää.*

AC/DC-paitaan pukeutuneen nuorisotyöntekijän ääni särkyy kesken puheenvuoron. Hän pyytää anteeksi ja pyyhkii silmäkulmiaan vasemmalla kädellä, sormus heijastaa loisteputkivaloa.

*Konservatiivina sitä vain on aika yksin mielipiteidensä kanssa. Että mitä saa ja uskaltaa sanoa.*

Jotkut mumisevat ymmärtävästi, huoneen takaosasta kuuluu levotonta liikehdintää. Yksi poistuu kesken. Toinen panelisti laskee käden harteille, keskustelu jatkuu.

Minä muistan tylpän kivun kämmenselässä. Seison puisella sillalla yhtenä toukokuun ja lukuvuoden viimeisistä päivistä, lämmöstä villiintyneet linnut sirkuttavat rantakoivuissa. Pitelen harppia, terävintä mitä repusta sattui löytymään. Kämmenselkään painuu punoittavia juomuja, joudun puristamaan yllättävän paljon ja pitkään ennen kuin yhdestäkään alkaa tihkua verta. Pienet punaiset pisarat vierittävät helpotuksen tunteen ympäri kehoa. Kipu turruttaa armeliaasti syyllisyyden, pelon ja ahdistuksen, öisin verkkokalvoille heijastuvat helvetinliekit.

Kun taideteos on valmis, painan lukion vessasta nappaamani käsipaperin haavojen päälle ja katselen järven leppeästi aaltoilevaa selkää. *Käsieni ihoon minä olen sinut piirtänyt.*

Paneelikeskustelu päättyy yliajalla ja ovet avataan, ihmismassa ja puolitoista tuntia kestänyt jännitys purkautuvat käytävälle. Kävelen jäykin jaloin eteiseen. Tuulikaapissa syntyy pieni kaaos, joku kiljahtaa ja toinen nauraa. Polypropeenimatolle on pökertynyt mehiläinen, kesän ensimmäisiä. Poimin telineestä seurakunnan esitteen ja odotan, että hyönteinen uskaltaa kavuta sen päälle.

Raskaan palo-oven toisella puolella oranssina hehkuva ilma tuntuu sukellukselta viileään veteen, satojen ihmisten puheensorina vaihtuu sirahdelemaan hiljaisuuteen.

Silmät ja mehiläinen toipuvat yhtä aikaa, pöriäinen värisyttää siipiään kokeeksi ja nousee ilmaan.

\* \* \*

Hehkuvat valot lävistävät elokuun pimenevän illan, farkkutakin alle hivuttautuu kylmyys.

Pujottelemme ihmismassan läpi. Ilma on sekoitus pienpanimo-olutta, sähkötupakan sitrusta, currya, hajuvoimaa ja hikeä, levotonta odotusta ja kuolemattomuutta.

Sinun hiuksesi ovat auki, kihartuvat latvat tavoittelevat alaselkää, maksimekon alta pilkistävät lakkaamattomat varpaankynnet. Minulla on keltainen mekko, tuore kirpputorilöytö, nyt jo rypyssä.

Puskemme väkijoukossa eteenpäin, illan pääesiintyjä on kerännyt tuhansia ihmisiä lavan eteen.

Ruuduille tallentuu rakeisia videoita.

*Tällaisena mä haluan muistaa sut, juostiin kultaa hiuksissa.*

Olet yksi monista, jotka tuovat kasvavaan kaupunkiin peräkärriyn sulloin elämänsä ja kirkasotsaisen tulevaisuudenuskonsa. Sinun muuttokuormassasi on enemmän optimismia kuin omassani, varmuutta siitä, että yhteiskuntatieteellisessä muutettaisiin maailmaa. Minä tulen maisteriopintojen perässä, mukanani kuplamuoviin käärittyjä litalan mukeja ja melankoliaa. Meidän ei pitäisi tavata, mutta arpa on kai heitetty jossain, sivuainetta ja uteliaisuudesta valittua uskonnonfilosofiaa.

Luentojen jälkeen testaat teräviä mielipiteitäsi toisiin. Pakotat muut katsomaan peiliin, usutat ottamaan kantaa. Pakotat minut katsomaan kasvoillesi levinnyttä hymyä, kun nojautut taaksepäin seuraamaan aiheuttamaasi hälinää. Ja kun tartun huolimattomasti heittelemiisi syötteihin, puran vieheittesi sulkia, katseesi tarkentuu.

Yliopiston ravintola ehtii kiinni ennen kuin me keskustelun loppuun. Ihoni alle pesiytyy levottomuus, jota en osaa nimetä.

Kuuntelet vaiti, kun ruodin elämäni, istun soluasuntosi sängyllä ja levitän kaiken eteesi, kerron *ettei koskaan enää*, ja hailakan sinisiin silmiisi hiipii ikääsi vanhempi ilme, kuin tunnustaisit, kuin tunnustaisit.

Aurinko ja kämppiksesi saapuvat yhtä aikaa, kaivat aamiaiseksi kaurajäätelöä.

*Huuda sun äänihuulet rikki ja poikki.*

Keinumme osana vellovaa laumaa, laulamme tai huudamme, ja ihmisten keskelle muodostuu pieni mikrokosmos, sen keskuksena väreilee ilma välillämme. Katsot minuun, väkijoukosta huokuva kosteus on liimannut hiussuortuvia ohimoillesi, nauru piirtää nenänvarteesi pieniä ryppyjä, ja minä tiedän.

*Me elämme viimeistä kesää.*

Me elämme ensimmäistä.

\* \* \*

Seurakuntatalolla on tiistai-iltapäiväksi vilkasta, on lähetyspiiriä, yhteisöneuvontaa ja ruokakassien jakoa. Pappi saattelee hymyillen sisään ja pahoittelee, nyt vapaana oli vain pyhäkoululuokka. Otan kengät pois ennen automatolle astumista, istumme liian matalille jakkaroille. Seinät ovat tutkitun rauhoittavaa vaaleanpunaista, oven läpi tihkuu aaltoilevaa keskustelua ja ammattikäyttöisen astianpesukoneen hurinaa.

Sokeripalan yläpuolella leviää ammattilempeä hymy, kädet hakeutuvat hajamieliseen ristiin.

Hiljaisuus venyy kiusallisuuden kipurajan yli ennen kuin pappi rykäisee.

*Tästä ei taida olla helppoa puhua?*

Oksennan yliopiston vessassa, kunnes maistan enää vatsahappojen väkevän poltteen. Korvissa suhisevan veren ja huohotukseni lomasta kuulen terävät koputuksesi ja kysymykset.

Tämä menee ohi, haluaisin valehdella.

*Tämä menee ohi.*

Käsienpesualtaalla tuntematon opiskelija hymyilee myötätuntoisesti peilin kautta, *rankka ilta?*

Hymyilen valjusti takaisin. Absintin tai Gato Negron sijaan syljin syyllisyyttä, pelkoa ja ahdistusta, joita hän tuskin ymmärtäisi.

Sinä kävelet vierelläni tiilillä vuorattuja käytäviä, jotka ovat huhtikuussakin koleat. Puhut terapiasta tai edes papille juttelusta, kuuntelen puolet. Öisin on sinun vuorosi valvoa, tuijottaa kattoon rävähtämättömin silmin, ja voin vain arvailla mitä näet.

Ei, tästä ei ole helppoa puhua. Miten kertoa säännöistä, jotka on kaiverrettu kivitaaluihin ja sydämeen, särkyviä molemmat. Miten tiivistää muutamaan minuuttiin vuosikausien yksinäisyys,

ristin yhä raskaammaksi käyvä paino. *Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.* Ristityissä sormissa välähtää kulta. Miten kertoa mieltineensä, pitääkö valita Jumala tai rakkaus? Seinille on kiinnitetty lasten piirroksia täynnä kevään merkkejä. Hiirenkorvia, pääsiäismunia, optimistisimmassa päivänkakkaroita ja mehiläisiä. Hyönteisten pulleat ruumiit on väritetty painavin, huolettomin vedoin, ehkä on ollut kiire välipalalle. Silmät ja hymyilevä suu on kuitenkin ehditty piirtää.

Pappi seuraa katsettani, hymähtää. Mehiläinenhän on kristillisessä symboliikassa Kristuksen kuva. Keväällä heräävä mettiäinen kuvaa ylösnousemusta, uutta elämää. Johannes Kastaja söi autiomaassa villimehiläisten hunajaa, Ilmestyskirjassa hänen kaimansa kirjakkäärön, joka *maistui suussani makealta kuin hunaja, mutta vatsassani se poltteli.*

Kaksiulotteinen Kristuksen kuva tuijottaa minua pikimustilla silmillään, astianpesukone hurisee. Tämä ei mene ohi.

Mutta jos selviänkin, haluan tästä muiston. Kuvan kivusta.

\* \* \*

Kyynärvarteen painetaan ohut kalvo suojaksi, älä ui äläkä sauno pariin viikkoon. Miten typerää ottaa tatuointi keskellä kesää.

Ulkona valo särkee silmiä, lämpö kipristelee iholla. Kävelen aukion halki, patsaan jalustalle on istahtanut teinejä syömään jäätelöä. Pääskyt kiertelevät ortodoksikirkon tornia, jonka vihreä varsi näyttää vohvelilta. Slaavien Jeesus on saanut jaloilleen tuen, ristiin kolmannenkin poikkipuun, läntisen Vapahtajan on riiputtava käsistään.

Venytän varovasti kalvon alla punoittavaa ihoa ja työläistä, jolla on valta tuoda viestejä tuonpuoleisesta, kulkea näkyväisistä näkymättömiin. Pidähän mehiläisestä hyvää huolta, opasti tatuojia.

*Se tihkuu vielä vähän aikaa verta, mutta paranee kyllä.*